

Vägledning vid uttolkning av grundreglernas avelsparagraf, 2. Avelsetik

*2:3 **att** till avel endast använda hundar som inte har allvarlig sjukdom/funktionshinder och som har ett gott och för rasen typiskt temperament. Hund som uppvisar beteendestörning i form av överdrivna rädsreaktioner eller aggressivt beteende i provocerade eller för hunden vardagliga situationer ska inte användas i avel.*

Med **allvarlig sjukdom** avses tillstånd som till exempel ger upphov till bestående smärta, fordrar livslång medicinering eller orsakar förkortad livstid.

Med **allvarligt funktionshinder** avses tillstånd som väsentligen påverkar funktioner såsom andning, cirkulation, rörelseförmåga, syn och hörsel.

Exempel på allvarlig sjukdom/funktionshinder är kliniska symtom på grund av HD, ED, osteochondros, patellaluxation, legg perthes, diskbråck, hjärtfel, epilepsi, atopisk dermatit, nedsatt sköldkörtel- eller bukspottkörtelfunktion och andra i rasens avelsstrategi (RAS) prioriterade sjukdomar/funktionshinder.

Ovanstående gäller oavsett om hunden medicineras eller har opererats för sjukdomen/funktionshindret.

Att generellt uttolka **överdrivna rädsreaktioner** och **aggressivt beteende** är i dagsläget inte möjligt. Förutom uppfödarnas egna iakttagelser kan till exempel Mentalbeskrivning Hund (MH) och/eller Beteende- och Personlighetsbeskrivning Hund (BPH) användas som vägledning, exempelvis i de fall svårighet till avreaktion och social oförmåga kan utläsas. Information om rasens mentalitet och typiska särdrag bör kunna återfinnas i den rasspecifika avelsstrategin (RAS).

För att avgöra om någon handlat i strid mot grundregel 2:3 kan en bedömning komma att göras om uppfödaren, utifrån tillgänglig information, borde ha förstått att hunden i avseende på mentalitet inte var lämplig att använda i avel.

*Forts. 2:3 **att** i avelsarbetet undvika parningskombination som utifrån tillgänglig information ökar risken för allvarlig sjukdom/funktionshinder hos avkomman.*

Med **tillgänglig information** avses inte bara resultat registrerade centralt hos SKK utan även annan information gällande de tilltänkta avelsdjurens hälsa och mentalitet. Till exempel oregistrerade resultat eller andra av djurägaren kända uppgifter om hälsotillstånd.

En bedömning av **ökad risk** kan baseras på kunskap om närbesläktade djur inklusive erfarenheter avseende tidigare producerad avkomma.

På grund av de hälsorisker dubblering av merleanlaget medför kan det inte anses förenligt med punkten 2:3 att para två hundar som är kända anlagsbärare för färgen merle med varandra.

Avseende höftledsdysplasi kan det inte anses förenligt med punkten 2:3 att använda hund med HD-grad E i avel eller att para två hundar med HD-grad D med varandra. Oavsett HD-grad är det inte heller förenligt med grundregeln att använda hundar med kliniska symptom på HD i avel (se ovan).

*2:4 **att** som ägare av avelshund följa SKKs hälsoprogram. För raser med krav på veterinärmedicinskt/genetiskt undersökningsresultat och/eller genomförd mentaltest/mentalbeskrivning/prov ska giltigt intyg om detta finnas för avelshundarna före parningstillfället.*

SKKs hälsoprogram omfattar tre nivåer:

- central registrering av veterinära undersökningsresultat
- krav på undersökningsresultat för avelsdjur
- krav på undersökningsresultat och inskränkningar i användandet av avelsdjur

Ansvar för att **giltiga intyg** föreligger före parning är ömsesidigt för såväl hanhunds- som tikägare.

*2:5 **att** inte använda hund i avel som vid DNA-test visat sig vara bärare av dubbla anlag för allvarlig sjukdom med recessiv nedärvning. Hund som visat sig vara bärare av enkelt anlag för allvarlig sjukdom med recessiv nedärvning får användas i avel, men endast i kombination med genetiskt/hereditärt friförklarad hund och under förutsättning att detta inte står i strid med gällande hälsoprogram.*

Med **recessiv nedärvning** avses härvidlag enkel recessiv nedärvning, det vill säga sjukdomar/egenskaper som styrs av en enstaka mutation.

Hereditärt friförklarad innebär att en hund med hjälp av sina DNA-testade och därigenom friförklarade anförädrar själv kan anses vara fri från det aktuella anlaget. Den enskilde uppfödaren måste själv bedöma vilken tilltro ett hereditärt friande resultat ska tillmätas, eftersom det inte finns några begränsningar avseende antalet generationer av hereditärt friade hundar i SKKs hälsoprogram.

*2:6 **att** till avel endast använda hund som kan fortplanta sig på ett naturligt sätt. Används artificiell insemination (AI) trots avsaknad av dokumenterad avelsförmåga ska respektive ansvarig AI-veterinär intyga att hanhunden och tiken inte bedöms ha nedsatt könsdrift eller oförmåga till normal parning.*

AI ska ske enligt de föreskrifter som gäller i landet där insemineringen görs men får aldrig utföras av annan än legitimerad veterinär. I Sverige krävs att veterinären har Jordbruksverkets tillstånd att utföra insemineringar.

Fortplantning på ett naturligt sätt inbegriper såväl parning som valpning. Enligt Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd om hållande av hund och katt

- får tik som har förlöst två gånger med kejsarsnitt fortsättningsvis inte användas i avel
- får tvångsparning av tikar inte förekomma